

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
โรงเรียนบ้านฮ่องขาดหนองตะเคียน
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

โรงเรียนบ้านฮ่องขาดหนองตะเคียนดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน โดย วิเคราะห์ ความเสี่ยงการทุจริต เรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริต มุ่งการบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของบุคลากรในโรงเรียนบ้านฮ่องขาดหนองตะเคียนที่เป็นปัญหาสำคัญและพบ่อย นอกจากนี้ยังนำ ความเสี่ยงการทุจริตที่ได้นี้มากำหนดเป็นมาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริตของโรงเรียนบ้านฮ่องขาดหนองตะเคียนอีกด้วย เพื่อมุ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริต และประพตุมิชอบ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและประพตุมิชอบ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบาย เสริมสร้างความมั่นคงของชาติ จากภัยการ ทุจริต ตลอดจนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษาออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online: ITA Online) มีค่าคะแนนที่ สูงขึ้น ตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดไว้

โรงเรียนบ้านฮ่องขาดหนองตะเคียน

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล
๒. วัตถุประสงค์
๓. ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

ส่วนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๑. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
๒. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ของโรงเรียนบ้านห่อ้งขาดหนองตะเคียน

- เรื่อง การจัดซื้อจัดจ้าง
- เรื่อง การบริหารงานบุคคล

๓. มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ

สินบนของโรงเรียนบ้านห่อ้งขาดหนองตะเคียน

- เรื่อง การจัดซื้อจัดจ้าง
- เรื่อง การบริหารงานบุคคล

ส่วนที่ ๓ แผนในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ของโรงเรียนบ้านห่อ้งขาดหนองตะเคียนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่งเพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐจนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระความเป็นกลางและความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของ ส่วนรวมและทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กรหน่วยงานสถาบันและสังคมต้องสูญเสียไปโดยผลประโยชน์ที่ สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึง คุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคมอย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจ กระทำความผิดยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมากจน นำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริตหรือ ถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้ง กันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหาร ภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหา การทุจริต ประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้นและยังสะท้อนปัญหา การขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรค ต่อการพัฒนาประเทศ อีกด้วย โรงเรียนบ้านฮ่องขาดหนองตะเคียน ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่ อาจเกิดการทุจริต ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้ ๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุ เป้าหมายและพันธกิจ ในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลต่อ กลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบาย เป้าหมายกลยุทธ์โครงสร้างองค์กรภาวะการแข่งขันทรัพยากรและสภาพแวดล้อมอันส่งผลกระทบต่อ วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร ๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบงานภายในของ องค์กร/กระบวนการเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ ๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหาร งบประมาณ และการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทัน ต่อสถานการณ์หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณ ไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับขั้นตอน การดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว ๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ โดยความเสี่ยงที่อาจ

เกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากความไม่ชัดเจนความ ไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย คือ ๑. ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของ ผู้บริหาร ความซื่อสัตย์จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ของ ระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ บ่อยครั้ง การควบคุม กำกับดูแล ไม่ทั่วถึง และ การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น ๒. ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทาง เทคโนโลยีหรือสภาพการแข่งขัน สภาวะ แวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์หรือ ข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่ บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ ส่วนรวมซึ่งการกระทำนั้นอาจจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัว หรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่ หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สิน เท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่ในรูป ตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิการแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไป ดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ทั้งในหน่วยงาน ราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจ หน้าที่ตัดสินใจ ให้ญาติพี่น้องหรือบริษัท ที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการ โดยมีขอบ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาด การตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสีย จึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติการ กระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับ ผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยง ที่เป็นระบบ ในการบริหารปัจจัยและ ควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิด ความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่ อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวมเป็น สำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมี สถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของ การขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม มากเท่าใด ก็ยิ่ง มีโอกาสก่อให้เกิดหรือ นำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มา ดำเนินการวิเคราะห์ตาม กรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงเรียนบ้านห่อ งขาดหนองตะเคียน การวิเคราะห์ความ เสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้จะช่วยให้โรงเรียนบ้านห่อ งขาดหนองตะเคียนทราบถึงความเสี่ยงการทุจริตที่เกิดขึ้น และ ปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้เกิด ดังนี้ ๑. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะขาดหรือมีความรับผิดชอบ ไม่ เพียงพอ การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในความมีคุณธรรม ความมี จริยธรรม ๓. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและ การ ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล พร้อมกันนี้ยังสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการ ทุจริต ปิด โอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็น ปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๒. เพื่อปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยังการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน

๓. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้

๔. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓. ศัพท์เฉพาะ/คำนิยาม

ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตแลประพฤติมิชอบ หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

ความเสี่ยง (Risk) ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวก หรือทางลบก็ได้

- ผลกระทบทางลบ เรียกว่า ความเสี่ยง

- ผลกระทบทางบวก เรียกว่า โอกาส

ความเสี่ยง /ปัญหา ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม **ปัญหา :** เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง **โอกาส (Likelihood)** โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น

ผลกระทบ (Impact) ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัยคือ โอกาส เกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

สินบน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคลเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

ส่วนที่ ๒

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน โรงเรียนบ้านฮ่องขาดหนองตะเคียนได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในการปฏิบัติงาน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ๒ ประเด็น คือ ๑) การจัดซื้อจัดจ้าง และ ๒) การบริหารงานบุคคล โดย วิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงอาศัย ขั้นตอนหลักในการประเมิน ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๒. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๓. มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับสินบน

๑. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การประเมินความเสี่ยง โรงเรียนบ้านฮ่องขาดหนองตะเคียนได้ดำเนินการ กำหนดเกณฑ์สำหรับการใช้ในการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินโดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาสที่จะเกิดการทุจริต และด้านผลกระทบ และกำหนดการให้คะแนน ทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียดดังนี้

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นโดย สามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนาน ๆ ครั้ง

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Degree of Risk) ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดย พิจารณา จากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk: E)	๑๕ – ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk: H)	๙ – ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk: M)	๔ – ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk: L)	๑ – ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการ พิจารณา จัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้(Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ X ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
สูงมาก (Extreme)	๑๕ – ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและ ประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอน ความเสี่ยง	สีแดง
สูง (High)	๙ – ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔ – ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มี มาตรการควบคุม ความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ – ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

๒. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำ การประเมินให้ละเอียดและชัดเจน มากที่สุดว่า ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการหรือ โครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงาน อาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ด้วยก็ได้เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับ หรือ บิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น การ ค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือ มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือ เป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูล ไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่า หน่วยงานมี มาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริตนั้น อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วย ข้อมูลที่เลวร้าย ที่สุด (Worst Case) หลักการ ที่สำคัญ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัด จากการบริหารงานใน ปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยีไม่มีหรือไม่พอบุคลากรไม่มีความรู้ความเข้าใจ ไม่มี จิตสำนึก ซึ่งเป็น ความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยงการทุจริตเพราะจะทำให้ละเลยการบริหาร จัดการความเสี่ยง การทุจริตการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอน การดำเนินงานพิจารณา จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับ ความรุนแรงของความเสี่ยงการ ทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่ หน่วยงานได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ ๑ โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนน ความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรง ของความเสี่ยงการทุจริต โรงเรียนบ้านห้วยขาดหนองตะเคียนแบ่งการประเมินความเสี่ยง การทุจริตและประพฤติมิ ชอบ ออกเป็น ๒ ประเด็น คือ

๑) การจัดซื้อจัดจ้าง

๒) การบริหารงานบุคคล

จึงได้กำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น ดังนี้

๑. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ

๒. การเบิกจ่ายค่าตอบแทนไม่สอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

ตารางแบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ปีงบประมาณประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตและระดับความรุนแรง ของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับที่	แหล่งความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ	ปัจจัยภายใน (Internal) ๑๑ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ไม่เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านพัสดุ และไม่เป็นไปตามขั้นตอนในการจัดซื้อจัดจ้าง	๒	๓	๖
		๑๒ ผู้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะ/ขอบเขตงาน มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ค้ารายใดรายหนึ่ง	๒	๓	๖
		๑๓ มีการผู้ขาดการซื้อ/การจ้างกับผู้ค้ารายเดียว	๒	๓	๖
		๑๔ มีการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่ ปัจจัย	๒	๓	๖
		ภายนอก (External) E๑ การให้ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ในรูปแบบของเงินและผลประโยชน์อื่นใด จากผู้ค้าส่งผลให้ มีการตัดสินใจที่เอื้อประโยชน์แก่ ผู้ให้หรือบุคคลอื่น	๒	๓	๖
		E๒ มีระเบียบ กฎหมายเกี่ยวข้องค่อนข้างมากและมีการปรับเปลี่ยนระเบียบอยู่ตลอด ทำให้บุคลากรขาดความชำนาญในการปฏิบัติงาน	๒	๓	๖
๒	การบริหารงานบุคคล การเบิกจ่ายค่าตอบแทนไม่สอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง	ปัจจัยภายใน (Internal) ๑๑ บุคลากรบางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง	๒	๓	๖
		๑๒ การเบิกค่าตอบแทน การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ หรือการจัดประชุม อบรม สัมมนา และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ไม่ตรงตามความเป็นจริง	๒	๓	๖
		๑๓ ผู้มีอำนาจลงนามในการสั่งจ่ายเงิน/เช็ค ขาดการควบคุมที่เพียงพอ	๒	๓	๖

๓. มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลด โอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงการ ทุจริตส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือก ในลำดับต่อมา มาตรการ ควบคุมความเสี่ยง การทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความ คุ่มค่า เหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมิน มาประกอบด้วย การจัดทำแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริตให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการ ประเมิน ของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ใน ระดับใด ดี พอใช้หรืออ่อน (ดูคำอธิบายเพิ่มเติมตามตารางด้านล่าง)

คำอธิบายการประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน

ดี การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่ สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

พอใช้ การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสียหายอย่างมี นัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

อ่อน การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุม ไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

การประเมินมาตรการดำเนินการเพื่อพิจารณาจัดทำหรือปรับปรุงมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต และประพฤติมิชอบ เพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการ ทุจริตควร เชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหาร ความเสี่ยง การทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผล ว่ามาตรการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดหรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผน บริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริตใหม่หากพบว่ารูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตาม วงจร PDCA โรงเรียนบ้านฮ่องขาดหนองตะเคียนจึงได้ดำเนินการกำหนดและปรับปรุง มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ตามผล การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยมีการกำหนดมาตรการในการ บริหาร จัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๓

แผนในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของโรงเรียนบ้านฮ่องขาดหนองตะเคียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เหตุการณ์ ความเสี่ยง (Risk Factor)	ปัจจัยเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความ เสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ	
		โอกาส	ผล กระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง		ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔				
						ม.ค. ๖๘	ก.พ. ๖๘	มี.ค. ๖๘	เม.ย. ๖๘	พ.ค. ๖๘	มิ.ย. ๖๘	ก.ค. ๖๘	ส.ค. ๖๘	ก.ย. ๖๘		
ความเสี่ยง : กระบวนการ จัดซื้อจัดจ้างไม่ เป็นไปตาม ระเบียบ วัตถุประสงค์ : เพื่อให้กระบวนการ การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นไปตาม ระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีความ โปร่งใสเป็น ธรรม และ ตรวจสอบได้ ตัวชี้วัด : ข้อ ร้องเรียนในการ จัดซื้อจัดจ้าง	ปัจจัยภายใน (Internal) ๑๑ การปฏิบัติงาน ของ เจ้าหน้าที่ที่ไม่ เป็นไป ตาม ระเบียบและ กฎหมายที่ เกี่ยวข้อง ด้านพัสดุ และไม่ เป็นไปตาม ขั้นตอนใน การ จัดซื้อจัดจ้าง ๑๒ ผู้กำหนด คุณลักษณะ เฉพาะ/ ขอบเขต งาน มีส่วน ได้ส่วน เสียกับผู้ค้า รายใด รายหนึ่ง	๒	๓	๖	๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการและบุคลากร ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และแนวทาง การจัดซื้อจัด จ้างโดยวิธีพิเศษอย่าง เคร่งครัด ๒. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้าน การจัดซื้อจัดจ้างจัดทำ รายงานสรุปการจัดซื้อจัด จ้างรายไตรมาสและเสนอ ให้หัวหน้าส่วนราชการ รับทราบทุกครั้ง ๓. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้าน พัสดุ และ บุ ค ล า ก ร ที่ เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัด จ้าง รับรอง											กลุ่ม บริหารงาน งบประมาณ

เหตุการณ์ ความเสี่ยง (Risk Factor)	ปัจจัยเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความ เสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ
		โอกาส	ผล กระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง		ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔			
						ม.ค. ๖๘	ก.พ. ๖๘	มี.ค. ๖๘	เม.ย. ๖๘	พ.ค. ๖๘	มิ.ย. ๖๘	ก.ค. ๖๘	ส.ค. ๖๘	ก.ย. ๖๘	
	ค่อนข้างมากและมี การปรับเปลี่ยน ระเบียบอยู่ตลอด ทำให้บุคลากร ขาดความ ชำนาญ ในการปฏิบัติงาน					←								→	กลุ่ม บริหารงาน งบประมาณ
ความเสี่ยง : การ เบิกจ่ายค่า ตอบ แทนไม่ สอดคล้อง กับ กฎหมาย กฎระเบียบ และ ข้อบังคับที่ เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์ : เพื่อให้การ เบิกจ่ายค่าตอบ แทนเป็นไปตาม กฎหมาย กฎระเบียบ และ	ปัจจัยภายใน (Internal) ๑๑ บุคลากร บางส่วน ขาด ความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับ กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับที่ เกี่ยวข้อง ๑๒ การเบิกค่าตอบ แทนกาปฏิบัติงาน นอกเวลาราชการ หรือการจัดประชุม อบรม สัมมนา และ	๒	๓	๖	๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการและบุคลากร ปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับ ความโปร่งใส การ เสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้ ข้าราชการถือปฏิบัติอย่าง เคร่งครัด ๒.ควบคุม กำกับ ดูแลการ ประกาศหลักเกณฑ์การ ปฏิบัติเกี่ยวข้องร้องเรียน การ ละเว้นการปฏิบัติหน้ ที่และ การประพฤติมิชอบ เพื่อให้ ยึดถือปฏิบัติ	←								→	กลุ่ม บริหารงาน บุคคล

เหตุการณ์ ความเสี่ยง (Risk Factor)	ปัจจัยเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความ เสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ
		โอกาส	ผล กระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง		ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔			
						ม.ค. ๖๘	ก.พ. ๖๘	มี.ค. ๖๘	เม.ย. ๖๘	พ.ค. ๖๘	มิ.ย. ๖๘	ก.ค. ๖๘	ส.ค. ๖๘	ก.ย. ๖๘	
ข้อบังคับที่ เกี่ยวข้อง ถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ ตัวชี้วัด : การ เบิกจ่ายเงิน เข้าซื้อ ค่า เป้าหมาย : ไม่พบการเบิก จ่ายเงินเข้าซื้อ	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ไม่ ตรงตามความเป็น จริง 1๓ ผู้มีอำนาจลง นาม ในการสั่ง จ่ายเงิน/เช็ค ขาด การควบคุมที่ เพียงพอ	๒	๓	๖	๓.ควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการและบุคลากร ปฏิบัติตามคู่มือ ผลประโยชน์ ทับซ้อน ๔.ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ใน การดำเนินการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ ให้ครอบคลุม และทั่วถึงมากยิ่งขึ้น เพื่อร่วมสร้างแนวทางและ มาตรการในการ ดำเนินการ สร้างจิตสำนึก ให้ข้าราชการ รังเกียจการ ทุจริตทุกรูปแบบ										กลุ่ม บริหารงาน บุคคล